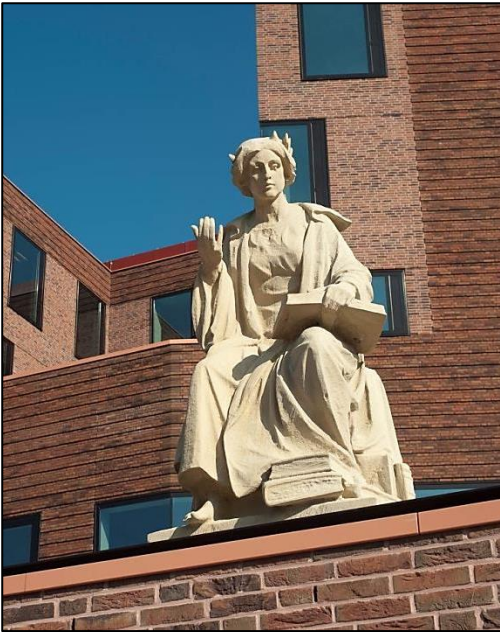

Zijlvest 19 - Hortusplein

nieuwe functie? Uiteindelijk besloot de gemeente dat het gebouw het veld moest ruimen voor nieuwbouw waarin geen plaats meer is voor een school. Wel werd met de liefhebbers van de stad overeengekomen dat de ornamenten zoals de beelden, maar ook de poortjes behouden moesten worden. Herplaatsing moest liefst in het Raaksproject worden gerealiseerd.

Op de plek van de gesloopte HBS A verrees het kantoor van de gemeente Haarlem, een bioscoop en een parkeergarage. Binnen dat blok kon ruimte worden gecreëerd om de oude ornamenten een plaats te geven.

Handel en Nijverheid

Waar nu het gemeentehuis met kantoren en publiekshal staat met daarnaast de bioscoop en de parkeergarage, stond vanaf 1914 de school HBS A. Deze HBS A was gebouwd op het terrein van de oude gasfabriek die hier in 1885 was gekomen na de demping van de diverse grachten in het Raaksgebied. Hierdoor zijn onder andere de Wilhelminastraat en de Gedempte Voldersgracht ontstaan.

Het gebouw van de HBS A had een enorme voorgevel met middenstuk naar een ontwerp van ir. L.C. Dumont, directeur van Openbare Werken van 1902 tot 1927. Het middenstuk had bovenop een balustrade met op beide hoeken een imposant beeld. Deze beelden symboliseerden de specifieke opleiding aan de school en heten “De Handel” en “De Nijverheid”.

In het begin van de 21ste eeuw werden plannen gemaakt voor een herbestemming van het hele gebied. De HBS A was daarin een belangrijk onderwerp met de vraag slopen of opknappen met een

Stonden de beelden in de oude situatie beiden aan de Zijlvest op de dakrand, nu kun je de één zien aan het Hortusplein (**De Handel**) en de andere bij de ingang van de parkeergarage (**De Nijverheid**). Ze zijn gemaakt van zandsteen door de beeldhouwer Louis Vreugde (1868 – 1936).

Nadat de beelden in 2005 van het dak van de oude HBS A waren getakeld zijn ze schoongemaakt en gerestaureerd.

De *Godin van de Handel* moest voor herplaatsing een flink aantal reparaties ondergaan. Ook werd haar zoekgeraakte staf weer aangebracht. Nu kijkt zij uit over het Hortusplein (zie links).

Ook de *Godin van de Nijverheid* had veel schade, welke eerst gerepareerd moest worden. Zo miste zij de rechterhand, had zwaar beschadigde boeken, kapotte plooien in het gewaad, beschadigingen in het gezicht en haren en er zat ook nog een groot gat in de rug. Historische foto's hielpen de restaurateurs op de goede weg. Vanaf het transformatorhuisje bij de entree van de parkeergarage kijkt zij nu naar het altijd drukke verkeer in de Wilhelminastraat (zie foto boven).

Bron: Jaarboek 2011 Historische Vereniging Haarlem – Nieuws over gevelstenen – Martin Busker

